

(projekt)

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Powiatu Toruńskiego
z dnia

**Program współpracy
Powiatu Toruńskiego z organizacjami pozarządowymi
i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
na rok 2026**

Wstęp

Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu toruńskiego odgrywają istotną rolę w budowaniu aktywnej i zaangażowanej społeczności lokalnej. Poprzez realizację różnorodnych inicjatyw na rzecz mieszkańców wspierają one samorząd w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz w zaspokajaniu potrzeb różnych grup obywateli. Współpraca sektora publicznego z trzecim sektorem stanowi ważny element demokratycznego państwa obywatelskiego – przyczynia się do umacniania więzi społecznych, rozwoju wspólnot lokalnych oraz podnoszenia jakości życia mieszkańców. Szczególne znaczenie ma podejmowanie działań sprzyjających integracji międzypokoleniowej, która wspiera wzajemne zrozumienie, wymianę doświadczeń i solidarność społeczną. Aktywność organizacji społecznych jest nie tylko wyrazem odpowiedzialności obywatelskiej, lecz także czynnikiem wspierającym zrównoważony rozwój powiatu.

Skuteczność działań podejmowanych przez różne środowiska społeczne w znacznym stopniu zależy od przejrzystych zasad współpracy pomiędzy powiatem toruńskim a organizacjami pozarządowymi. Narzędziem służącym do ich określenia jest coroczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwany dalej „Programem”. Program współpracy na rok 2026 stanowi rozwinięcie i kontynuację dotychczasowych działań, a jego celem jest wspieranie inicjatyw służących mieszkańcom powiatu toruńskiego oraz organizacjom działającym na jego terenie. Dokument ten uwzględnia również przedsięwzięcia odpowiadające na zmieniające się potrzeby społeczne i dążące do zwiększenia zaangażowania lokalnych społeczności. Poprzez realizację Programu powiat dąży do umacniania partnerstwa z mieszkańcami oraz do promowania innowacyjnych rozwiązań w różnych sferach życia społecznego, w tym w obszarze integracji pokoleń i budowania więzi międzyludzkich.

Program współpracy został opracowany przez pracowników Starostwa Powiatowego w Toruniu, bazując na zdobytej wiedzy i doświadczeniu wynikającym ze współpracy z liderami lokalnych organizacji. Dokument ten został również skonsultowany z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz poddany konsultacjom społecznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekróć w treści Programu mówi się o:

- 1) „ustawie” – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338),
- 2) „Programie” – rozumie się przez to Program współpracy Powiatu Toruńskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026,
- 3) „organizacjach pozarządowych” – rozumie się przez to organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 4) „Powiecie” – należy przez to rozumieć powiat toruński ziemski,
- 5) „Zarządzie” – należy przez to rozumieć Zarząd Powiatu Toruńskiego.

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 2. 1. Celem głównym programu jest wzmacnianie współpracy między powiatem a organizacjami pozarządowymi służącej budowie społeczeństwa obywatelskiego.

2. Do celów szczegółowych Programu należy:

- 1) wspieranie i zachęcanie do aktywności społecznej mieszkańców Powiatu oraz tworzenie warunków do powstawania inicjatyw obywatelskich,
- 2) wzmacnianie współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi,
- 3) efektywniejsza realizacja zadań publicznych powiatu przekazanych do realizacji,
- 4) określenie priorytetowych zadań publicznych powiatu na rok 2026.

Rozdział III

Zasady współpracy

§ 3. Współpraca Powiatu z organizacjami odbywa się na zasadach:

- 1) pomocniczości – oznacza to, że Powiat umożliwia organizacjom realizację zadań publicznych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób efektywny,
- 2) suwerenności stron – oznacza to, że stosunki pomiędzy Powiatem a organizacjami kształtowane są z poszanowaniem wzajemnej niezależności,
- 3) partnerstwa – oznacza to dobrowolną współpracę podmiotów w rozwiązywaniu zdefiniowanych problemów i osiągnięciu wytyczonych celów,
- 4) efektywności – oznacza to wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie optymalnych efektów zadań publicznych realizowanych w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy,
- 5) uczciwej konkurencji – oznacza to, że organizacje mogą korzystać ze wszystkich form współpracy z Powiatem na równych zasadach,
- 6) jawności – oznacza to przejrzystość, transparentność procedur stosowanych przez Powiat w zakresie współpracy z organizacjami.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

§ 4. 1. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi dotyczy realizacji zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy w zakresie odpowiadającym zadaniom powiatu.

2. W 2026 roku przedmiotem współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych w zakresie:

- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,

- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 3) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 4) turystyki i krajoznawstwa,
- 5) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 6) nieodpłatnej pomocy prawnej i zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa,
- 7) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Rozdział V

Formy współpracy

§ 5. 1. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy oraz pozafinansowy.

2. Współpraca o charakterze finansowym odbywa się w następujących formach:

- 1) zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 11 ustawy,
- 2) zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert (tzw. tryb uproszczony), zgodnie z przepisami określonymi w art. 19a ustawy,
- 3) wspieranie różnego rodzaju wydarzeń poprzez zapewnienie nagród oraz niezbędnych usług.

3. Współpraca o charakterze pozafinansowym odbywa się m.in. w następujących formach:

- 1) konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- 2) współdziałania z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego,
- 3) współdziałania z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- 4) współdziałania z Radą Seniorów Powiatu Toruńskiego,
- 5) prowadzenia ewidencji stowarzyszeń i klubów sportowych na podstawie odrębnych przepisów, w tym sprawowanie nadzoru nad ww. organizacjami oraz organizacjami zarejestrowanymi w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- 6) udostępniania elektronicznych narzędzi ułatwiających aplikowanie o środki finansowe z budżetu powiatu oraz rozliczanie dotacji uzyskanych przez organizacje pozarządowe w konkursach ogłaszanych przez Zarząd,
- 7) organizacji wydarzeń umożliwiających spotkania określonych grup aktywnych w różnych dziedzinach życia społecznego,
- 8) organizacji konkursów promujących ideę działalności społecznej/wolontariatu oraz działania organizacji pozarządowych i liderów lokalnych,
- 9) nagradzania organizacji pozarządowych za istotne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony kultury zgodnie z regulaminem w sprawie ustanowienia nagród Zarządu Powiatu Toruńskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury,
- 10) nadawania Odznaki Honorowej i Medalu Honorowego za Zasługi dla Powiatu Toruńskiego,
- 11) nagradzania zawodników i trenerów za wysokie osiągnięcia sportowe zgodnie z regulaminem „Wyróżnienia Starosty Toruńskiego za osiągnięcia sportowe”,
- 12) włączania organizacji pozarządowych w działania promocyjne powiatu (m.in. poprzez udział w imprezach promocyjnych, korzystanie z usług świadczonych przez organizacje),
- 13) umożliwienia udziału w pracach komisjach konkursowych dotyczących oceny złożonych ofert realizacji zadania publicznego oraz w realizowanych konkursach,
- 14) udzielania Honorowego Patronatu Starosty Toruńskiego działaniom prowadzonym przez organizacje pozarządowe,
- 15) rekomendowania inicjatyw przygotowanych przez organizacje pozarządowe w przypadku ubiegania się o środki ze źródeł zewnętrznych, poszukiwania partnerów itp.,

- 16) udostępniania pomieszczeń będących w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Toruniu na potrzeby organizowanych i współorganizowanych przez organizacje pozarządowe spotkań i konferencji o charakterze niekomercyjnym,
- 17) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- 18) prowadzenia na stronie internetowej powiatu zakładki zawierającej informacje dla organizacji pozarządowych,
- 19) umieszczania na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym powiatu informacji o inicjatywach i przedsięwzięciach realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne

§ 6. Do priorytetowych zadań publicznych powiatu realizowanych w 2026 roku przy współudziale organizacji pozarządowych należą:

- 1) **zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** mające na celu wzbogacenie życia kulturalnego powiatu, ułatwienie mieszkańcom dostępu do dóbr kultury i sztuki, rozwijanie i promowanie talentów, podtrzymywanie i wzmacnianie tożsamości i tradycji regionalnej, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji wydarzeń artystycznych i kulturalnych np. festiwali, konkursów, przeglądów, wystaw, koncertów, plenerów, spektakli,
 - b) wspieranie organizacji warsztatów, kursów, szkoleń dla dzieci, młodzieży i dorosłych celem wdrożenia do aktywnego uczestnictwa w kulturze i świadomego odbioru oraz konferencji, seminariów, sesji naukowych popularyzujących wiedzę z zakresu kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego,
 - c) wspieranie wydawania niekomercyjnych publikacji i wydawnictw popularyzujących kulturę, sztukę i tradycje regionu,
 - d) wspieranie innych inicjatyw i przedsięwzięć promujących tożsamość regionalną, kulturę i sztukę ludową oraz jej twórców;
- 2) **zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej** mające na celu promocję aktywności ruchowej, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, promocję powiatu oraz aktywizację i integrację mieszkańców powiatu poprzez sport, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji imprez i zawodów sportowych o zasięgu powiatowym i szerszym,
 - b) wspieranie organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, w tym promujących zdrowy styl życia,
 - c) wspieranie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w celu ich rozwoju fizycznego i aktywizacji sportowej oraz przygotowania dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo do współzawodnictwa sportowego;
- 3) **zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego** mające na celu upowszechnianie wiedzy i zachowań proekologicznych społeczeństwa powiatu, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie organizacji konkursów, szkoleń, warsztatów i konferencji,
 - b) wspieranie wydawania niekomercyjnych wydawnictw i publikacji dokumentujących walory przyrodnicze powiatu toruńskiego oraz z prowadzoną edukacją ekologiczną społeczeństwa;
- 4) **zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa** mające na celu upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa, jako formy spędzania czasu wolnego połączonego z poznawaniem walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu, realizowane w szczególności poprzez:
 - a) wspieranie imprez o charakterze turystycznym na terenie powiatu,

- b) wspieranie zadań związanych z promocją walorów turystycznych powiatu, w tym m.in. organizowanych rajdów, konkursów i innych imprez popularyzujących krajoznawstwo i turystykę,
 - c) wspieranie wydawania niekomercyjnych wydawnictw i publikacji promujących powiat w zakresie krajoznawstwa i turystyki;
- 5) **zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej** polegające na powierzeniu prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego;
- 6) **zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej i zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa oraz udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego** mające na celu informowanie o obowiązującym stanie prawnym, wskazywanie sposobów rozwiązywania problemów prawnych, pomoc w sporządzeniu pism, ustanawianie pełnomocnictwa w postępowaniach sądowych i sądowno-administracyjnych, prowadzenie postępowań mediacyjnych oraz poradnictwa obywatelskiego.

Rozdział VII

Okres realizacji Programu

§ 7. Program współpracy Powiatu Toruńskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026 będzie realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

Rozdział VIII

Sposób realizacji Programu

§ 8. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:

- 1) zlecanie realizacji zadań publicznych zarówno w ramach otwartego konkursu ofert jak i z jego pominięciem,
- 2) wspieranie różnego rodzaju wydarzeń poprzez zapewnienie nagród oraz niezbędnych usług,
- 3) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji,
- 4) konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego,
- 5) koordynowanie działalności funkcjonowania na terenie powiatu toruńskiego punktów świadczących nieodpłatną pomoc prawną i poradnictwo obywatelskie,
- 6) zlecenie prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego,
- 7) współpracę z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego,
- 8) współpracę z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- 9) współpracę z Radą Seniorów Powiatu Toruńskiego,
- 10) prowadzenie ewidencji uczniowskich klubów sportowych i ewidencji klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej, a także ewidencji stowarzyszeń zwykłych z terenu powiatu toruńskiego na podstawie odrębnych przepisów,
- 11) sprawowanie nadzoru nad organizacjami zarejestrowanymi w Krajowym Rejestrze Sądowym, oraz organizacjami, o których mowa w pkt. 11 w zakresie zgodności ich działania z przepisami prawa i postanowieniami statutu, w tym wydawanie stosownych decyzji i zaświadczeń,
- 12) obsługę generatora ofert do obsługi konkursów ofert,
- 13) przeprowadzenie konkursu „Społecznik Roku Powiatu Toruńskiego”,
- 14) przeprowadzenie konkursu na „Najciekawszą Inicjatywę Społeczną”,
- 15) organizację Forum Organizacji Pozarządowych,
- 16) organizację Zjazdu Kół Gospodyń Wiejskich,

- 17) organizację Zjazdu Klubów Seniora,
- 18) współorganizację Zjazdu Seniorów Pożarnictwa,
- 19) podejmowanie działań promujących dziecięce i młodzieżowe drużyny pożarnicze,
- 20) wspieranie działalności specjalistycznych organizacji ratowniczych (m.in. OSP, WOPR),
- 21) wręczenie nagród za istotne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony kultury;
- 22) organizację uroczystości w ramach której wręczone zostaną „Wyróżnienia Starosty Toruńskiego za osiągnięcia sportowe”,
- 23) organizację wydarzenia promującego lokalną twórczość i twórców oraz promującego dziedzictwo kulinarne powiatu,
- 24) zapraszanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do udziału w pracach komisji konkursowych,
- 25) prowadzenie zakładki o organizacjach pozarządowych i tematach z nimi związanych,
- 26) udzielanie wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Starostwa Powiatowego w Toruniu,
- 27) promowanie działalności sektora pozarządowego poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej i portalu społecznościowym powiatu oraz poprzez obejmowanie patronatem Starosty Toruńskiego przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział IX

Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu

§ 9. Powiat planuje przeznaczyć na realizację Programu środki budżetowe w wysokości co najmniej 2 100 000 zł (słownie: dwa miliony sto tysięcy złotych 00/100).

Rozdział X

Sposób oceny realizacji Programu

§ 10. 1. Ocena realizacji Programu dokonywana będzie m.in. w oparciu o następujące mierniki:

- 1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
- 2) liczbę organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartych konkursach ofert,
- 3) liczbę ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert,
- 4) liczbę organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację w ramach otwartych konkursów ofert,
- 5) liczbę zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartych konkursów ofert,
- 6) liczbę wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 7) liczbę zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 8) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych,
- 9) liczbę konsultacji społecznych przeprowadzonych przez urząd,
- 10) realizację zadań określonych w § 8 Programu.

2. Sprawozdanie z realizacji Programu w 2026 roku w zakresie rzeczowym i finansowym Zarząd przedłoży Radzie Powiatu Toruńskiego do dnia 31 maja 2027 roku.

Rozdział XI

Sposób tworzenia Programu oraz przebieg jego konsultacji

§ 11. 1. W celu uchwalenia Programu podjęte zostały następujące działania:

- 1) przygotowanie projektu Programu przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu we współpracy z wydziałami Starostwa Powiatowego realizującymi zadania w zakresie pożytku publicznego,
- 2) zaopiniowanie przez Zarząd projektu Programu w celu poddania go konsultacjom społecznym,
- 3) ogłoszenie i przeprowadzenie konsultacji Programu zgodnie z uchwałą nr XXXIV/225/10 Rady Powiatu Toruńskiego z 15 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- 4) przekazanie projektu Programu do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego,
- 5) sporządzenie przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych zestawienia opinii, uwag i wniosków zgłoszonych w ramach konsultacji,
- 6) zaopiniowanie zgłoszonych opinii, uwag i wniosków przez wydziały merytoryczne Starostwa Powiatowego i rozpatrzenie ich przez Zarząd,
- 7) sporządzenie i opublikowanie protokołu z przebiegu konsultacji przygotowanego zgodnie z zapisami uchwały, o której mowa w pkt. 3 niniejszego paragrafu,
- 8) ponowne zaopiniowanie przez Zarząd projektu Programu uwzględniającego wyniki konsultacji (nie dotyczy w przypadku braku zgłoszonych opinii, uwag i wniosków w ramach przeprowadzonych konsultacji) i skierowanie go pod obrady Rady Powiatu Toruńskiego,
- 9) podjęcie przez Radę Powiatu Toruńskiego uchwały przyjmującej Program.

2. Realizacją i koordynowaniem Programu zajmuje się Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Toruniu.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w konkursach

- § 12.** 1. Do oceny ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu powiatu w trybie ustawy powołane zostaną komisje konkursowe, zwane dalej komisjami.
2. W pracach komisji mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie, której konkurs dotyczy.
 3. Prace komisji odbywają się w oparciu o „Regulamin pracy komisji konkursowych do oceny ofert złożonych w otwartych konkursach ofert na wykonanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu powiatowego przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego oraz określenie sposobu oceny ofert w trybie uproszczonym” przyjęty przez Zarząd w drodze uchwały.